

Huvudman

Linköpings kommun
utbildningsforvaltningen@utb.linkoping.se

Beslut

Datum 2025-03-11

Dnr SI 2024:7773

Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Elsa Brändströms skola i Linköpings kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 8 november 2024

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att senast den **fredag den 16 maj 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande fördelning av undervisningstid inom skolans val. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Linköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Linköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Skolans val

1. Upphör med att inom ramen för skolans val omfördela undervisningstid till mentorstid. Upphör vidare med att inom skolans val, omfördela undervisningstid i språkval. Huvudmannen ska besluta om en ny lokal timplan som överensstämmer med bestämmelserna i skollagen och skolförordningen. Den lokala timplanen ska ges in i samband med huvudmannens redovisning. Huvudmannen ska också inkomma med scheman avseende läsåret 2024/25 för respektive klass och årskurs, där det framgår att skolans val inte används till att omfördela undervisningstid i

språkval. (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 3–4 §§ skolförordningen, bilaga 1 skolförordningen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:7773) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under höstterminen 2024 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende skolans val i årskurs 7–9. Elsa Brändströms skola i Linköpings kommun har ingått i den tematiska tillsynen.

Skolinspektionen har den 8 november 2024 beslutat att tilldela Linköpings kommun ett föreläggande rörande omfördelning av undervisningstid inom skolans val.

Linköpings kommun har den 16 januari 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har den 19 februari genomfört ett kompletterande samtal med rektorn.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Linköpings kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannen har beslutat om en ny lokal timplan. Huvudmannen har i sin skriftliga redogörelse uppgett att undervisningstid inte har omfördelats från ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval eller matematik till skolans val. Av ingiven lokal timplan samt av

kompletterande samtal med rektorn framgår dock att undervisningstid har omfördelats från språkvalet till förmån för undervisning i tyska eller franska (nybörjarspråk). Av den lokala timplanen samt av samtal med rektorn framgår vidare att skolan har omfördelat tid inom ramen för skolans val som används till mentorstid samt att det som görs under dessa lektionspass inte specifikt kan knytas till ett eller flera ämnen som eleverna läser under högstadiet. Av timplanen framgår vidare att elever med språkinriktning har mentorstid uppgående till 71 timmar i högstadiet och för elever utan språkinriktning uppgår samma tid till 80 timmar.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen. (10 kap. 4 § skollagen)

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen. (3 kap. 6 § skolförordningen [SFS 2011:185])

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen)

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut. (9 kap. 9 § skolförordningen)

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Linköpings kommun inte uppfyller författningarnas krav avseende att skolans val ska användas till undervisning i ett eller flera ämnen. Av utredningen framgår att en del av skolans val används till förstärkning av undervisningstid i teoretiska ämnen, vilket är förenligt med författningarna. Utöver det framgår emellertid av den lokala timplanen och av samtal med rektorn att skolans val också används till mentorstid samt att denna tid inte kan anses utgöra undervisning hänförlig till kursplanen för ett eller flera ämnen. Det är en

brist att det har beslutats om en lokal timplan där skolans val används till mentorstid.

Skolinspektionen bedömer därutöver att Linköpings kommuns verksamhet vid Elsa Brändströms skola inte uppfyller författningarnas krav avseende att undervisningstid har minskats i ämnen som inte får minskas. Av utredningen framgår att en minskning av undervisningstiden i språkval kvarstår. Utredningen visar dock att undervisningstiden inte längre har minskats i ämnena svenska eller svenska som andraspråk samt engelska.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Linköpings kommuns verksamhet vid Elsa Brändströms skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller fördelning av undervisningstid inom skolans val. Det finns därför skäl att förelägga Linköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av Alexander Aleryd, beslutsfattare.

Utredaren Josefine Engdahl har varit föredragande i ärendet.